

Snabeluer

Status og råd

Det internasjonale havforskningsrådet ICES har endeleg konkludert med at det er to bestandar av pelagisk snabeluer i Irmingerhavet sørvest for Island og aust og sør for Grønland. Den eine bestanden lever hovudsakleg djupare enn 500 meter. Den andre, oseanisk snabeluer, lever grunnare enn 500 meter. I tillegg er det ein bestand på kontinentalsokkelen ved Island. Det er vanskeleg å forvalte og halde to pelagiske bestandar frå kvarandre på djupn. ICES har føreslått eit forvaltingsområde for den djupe bestanden i nordaust der dei tettaste og fiskbare førekomstane finst, mens førekomstane utanfor og særleg sørvest for dette området er dominert av den grunne bestanden (figur).

Resultat frå fleire tokt dei siste åtte åra viser at mengda av pelagisk snabeluer i Irmingerhavet er kraftig redusert i forhold til 1990-talet. Den grunnaste bestanden er no minst (kring 270 000 tonn), og resultat frå akustisk tokt i 2009 viser at bestanden er mindre enn 10 prosent av målingane tidleg på 1990-talet. Det er vanskelegare å måle den djupare bestanden med akustikk, og her må ein difor i større grad støtte seg på fangstratar med trål. Resultat frå slike målingar sidan 1999 viser ein reduksjon også av denne bestanden. Målinga i 2009 (kring 450 000 tonn) er den lågaste i tidsserien.

Fiskeri

Norske trålarar har fiska snabeluer i internasjonalt farvatn i Irmingerhavet sørvest av Island sidan 1990. På det meste (1996) er det internasjonalt totalt fiska 180 000 tonn, og opptil 19 nasjonar har delteke. Norske fiskarar har på det meste fiska vel 14 500 tonn (1992 og 1993). Offisiell fangststatistikk for 2008 viser ein totalfangst på 34 277 tonn. Den norske fangsten i 2008 var berre på 565 tonn. Førebels statistikk for 2009 viser ein total internasjonal rapportert fangst på 53 199 tonn. Ingen norske trålarar deltok i dette fisket i 2009.

ICES har gitt råd om at det ikkje bør føregå noko direkte fiske på den grunnaste bestanden, og at det må utformast ein internasjonal forvaltingsplan. For den djupaste bestanden har ICES tilrådd at det ikkje blir fiska meir enn 20 000 tonn i 2010. Den nordaustatlantiske fiskerikommisjon (NEAFC) strevar med å få partane samde om både kvote og forvaltingsplan. Kommisjonen skal møtast igjen, men så langt er det oppnådd semje om at det i 2010 ikkje skal fiskast meir enn i 2009. Av dette kvantum kan inntil 70 prosent fiskast i det nordaustlege området, dvs. forvaltingsområdet for den djupaste bestanden. Som eit vern i yngletida kan berre inntil 15 prosent av totalkvoten fiskast i dette området i perioden 1. april–10. mai. Vidare er partane samde om at all fangst til forskningsformål skal takast innanfor avtalt internasjonal totalkvote. Det er lagt opp til at kvart fartøy skal rapportere sine fangstar kvar veke inntil 75 prosent av totalkvoten er tatt, deretter skal det rapporterast dagleg.

Urapportert fiske på denne snabelueren er framleis eit problem. Kartlegging av dette problemet fram til 2006 viste at så mykje som 20–30 prosent av fiskeinnsatsen ikkje vart rapportert.

Figur: Oversikt over områda der fisket på den grunnaste (nedst) og djupaste (øvt) snabeluerbestanden føregjekk i 2008. Fisket i det nordaustlege området føregår på 600–800 meters djup i april–juli, og i det sørvestlege området på 200–400 meters djup i juli–oktober. Figuren viser grensene for det nordaustlege forvaltingsområdet. Fargane viser ulike fangstratar som tonn per kvadratnautisk mil. Kjelde: ICES Advice 2009, Book 2, chapter 2.4.9–2.4.10.

I IRMINGERHAVET

Pelagisk snabeluer – *Sebastes mentella*

Andre norske namn: Djuphavsuer, nebbuer

Familie: Scorpaenidae

Maks storleik: 50 cm og 1,3 kg

Levetid: Over 60 år

Leveområde: Irmingerhavet. Yngel- og oppvekstområde ved Grønland

Hovudgyteområde: Langs Reykjanesryggen

Gytetidspunkt: April

Føde: Dyreplankton først, sidan også liten blekksprut og fisk

Predatorar: Sjøpattedyr

Særtrekk: Lever heile sitt vaksne liv pelagisk i Irmingerhavet

Nøkkeltal:

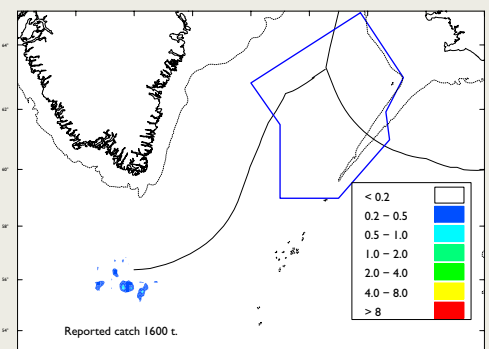
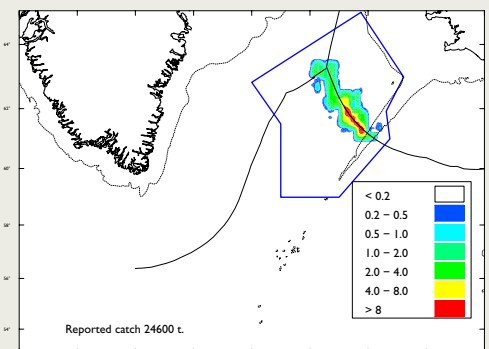
KVOTERÅD 2010: Ikkje direkte fiske på den grunnaste bestanden. For den djupaste bestanden er det rådd til at det ikkje blir fiska meir enn 20 000 tonn

TOTALFANGST 2009 (førebels statistikk): Internasjonal fangst 53 199 tonn. Ingen norske trålarar deltok i fisket

TOTALFANGST 2008: 34 277 tonn. Norsk fangst 565 tonn.

Fakta om bestanden:

Snabelueren i Irmingerhavet er samansett av to pelagiske bestandar som med ei viss overlapping, i stor grad er åtskilde på djup. Den grunnaste lever på 100–500 meters djup, og den djupaste på 500–900 meters djup over eit botndjup på 1 500–3 000 meter. Oppvekstområdet for yngelen er på kontinentalsokkelen ved Grønland, og det er stort sett berre den kjønnsmodne delen av desse snabeluerbestandane som lever pelagisk ute i Irmingerhavet. Sein kjønnsmodning og langsam vekst gjer bestandane svært følsame overfor haustingsgrad og fiske.

Kontaktperson: Kjell Nedreaas | kjell.nedreaas@imr.no